

PATENTNI SPIS BR. 5402.

Siemens-Schuckertwerke G. m. b. H. Berlin.

Držač četaka (diraka) sa izmenljivom vodećom kutijom za četke.

Prijava od 29. maja 1926.

Važi od 1. septembra 1927.

Traženo pravo prvenstva od 29. maja 1925. (Nemačka).

Držači diraka dobijali su izmenljive vodeće kutije, da se nebi morao ceo držač baciti, ako se kutija pohaba ili izgori, već samo jedan deo istog. Do sad poznati držači diraka ove vrste imaju pak tu nezgodu, što se pri zameni kutije mora skidati ceo držač sa vratila diraka. To s jedne strane iziskuje mnogo rada, a s druge je vrlo teško držač postaviti onet u svoj stari položaj ili se pak ne pazi na podešavanje držača.

Ove se nezgode po pronalasku uklanjaju time, što se vodeća kutija za dirke postavlja tako, da se skida sa komutatora prema spoljnoj strani. Jedan primer izvođenja za to je pokazan na nacrtu. O ovom je pokazan držač, koji se sastoji iz jednog dela *k* za držanje i vodeće kutije *g*. Na delu *k* postavljena je obrtno poluga *h* sa oprugom *d*, koja sa oprugom *f* tiska ka dirci *b*. Vodeća kutija *g* za dirke *b* ima savijeni lim *s*, koji obuhvata jezičak *p* na delu *k* i drži se zavrtnjem *t*. Jezičak *p* po pronalasku postavljen je na delu *k* tako, da se lim *s* i sa njim kutija može skinuti sa dela *k* počev od komutatora prema spoljnoj strani. Kutija *g* se može skinuti sa dela *k*, a da se ovaj ne mora skidati sa vratila *z*, i postaviti nova kutija na držač. Nova kutija *g* doćiće onda tačno u isti položaj prema komutatoru, koji je stara zauzimala.

Za osiguranje držača protiv naknadnog obrtanja sad se može upotrebiti takva naprava za utvrđivanje, koja utvrđuje položaj dela *k*. U pokazanom primeru predviđen je zavrtnj *r*, za koji je u delu *k* izbušen otvor

sa lozom. U ovaj se otvor uvrće zavrtnj tek pri završnom postavljanju dela *k*.

Mesto vodeće kutije iste veličine može se na deo *k* staviti kutija druge veličine, ako se na pr. upotrebe dirke druge širine. U ovom slučaju pak nastupa ta nezgoda, što dodirna površina četke sa komutatorom dolazi u drugu zonu *a* ne u onu gde je bila stara dirka. Ova se nezgoda po pronalasku uklanja time, što se kod jednog reda kutija za razne širine diraka pojedine kutije sa svojim vodećim delovima postavljaju tako, da srednja linija vodeće kutije ima isto odstojanje od srednje linije vratila za dirke. Ovo se na pr. može postići time, što vodeći delovi za kutije imaju razna ispupčenja. Ako se na pr. za vodeće delove upotrebe limovi, kao u pokazanom primeru, onda se time može postići razno ispupčenje, što se limovi za pojedinačne kutije savijaju na razna odstojanja od istih. Raspored, kod koga se dirke i kutije šire nego u pokazanom uređenju, dat je u sl. 3. Odstojanje između srednjih linija kutije i vratila za dirke isto je ovde kao u sl. 1. Opisana konstrukcija vodećih kutija može se naravno upotrebiti za sve držače diraka, koji imaju deo *k* i zamenljive kutije. Pri tom se mogu vodeći delovi na kutijama napraviti odvojeno od istih ili se sastojati iz jednog dela sa istim.

Patentni zahtevi:

1. Držač diraka sa zamenljivom vodećom kutijom za dirke (četke) utvrđenom na držećem delu, naznačen time, što se vodeća ku-

tija (g) utvrđjuje na držećem delu (k) tako da se može osloboditi sa držećeg dela, a zatim skinuti i onda kad je rasporedjeno više istih držača diraka sasvim jedan pored drugih, a da se ne menja položaj držećeg dela u odnosu na vratilo za čelke i ne skida zavrtanj sa držećeg dela.

2. Držać diraka po zahtevu 1, naznačen time, što je elemenat za utvrđjivanje (na pr. zavrtanj t), kojim spojeno sa držećim delom (k) limano ispupčenje vodeće kutije (g), koje obuhvata jezičak (p) držećeg dela (k)

postavljen na mestu, koje je pristupačno bez promene položaja držećeg dela (k) tako, da se kutija može izvaditi pošto se oslobode elementi za utvrđjivanje.

3. Držać diraka po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što su vodeće kutije za dirke razne širine snabdevene savijenim limanim ispupčenjima (s) razne odgovarajuće veličine tako, da srednja linija svake nameštene vodeće kutije ima isto odstojanje od srednje linije vratila za dirke.

PATENTNI SPIS BR. 5402.

Siemens-Schuckertwerke G. m. b. H. Berlin.

Držač čelaka (diraka) sa izmenljivom vodećom kutijom za čelke.

Važi od 1. septembra 1927.

Prijava od 29. maja 1926.

Izdašno pravo prijavljeno od 29. maja 1926. (Nemačka).

sa lozom. U ovaj se otvor uvuče zavrtanj tek pri zavrtanju postavljenu dela k.

Mesto vodeće kutije iste veličine može se na deo k staviti kutija druge veličine, ako se na pr. upotrebe dirke druge širine. U ovom slučaju pak nastupa iz nezgoda, što dobijena površina čelke sa komulatom dolazi u drugu zonu a ne u onu gde je bila stara dirka. Ova se nezgoda po pronalasku uklanja time, što se kod jednog reda kutija za razne širine diraka pojedine kutije sa svojim vodećim delom postavljaju tako, da srednja linija vodeće kutije ima isto odstojanje od srednje linije vratila za dirke. Ovo se na pr. može postići time, što vodeći delovi za kutije imaju razna ispupčenja. Ako se na pr. za vodeće delove upotrebe limovi, kao u pokazanom primeru, onda se time može postići razno ispupčenje, što se limovi za pojedinačne kutije savijaju na razna odstojanja od istih. Raspored, kod koga se dirke i kutije štite nogo u pokazanom uređenju, dat je u sl. 3. Odstojanje između srednjih linija kutije i vratila za dirke isto je ovde kao u sl. 1. Opširna konstrukcija vodećih kutija može se naravno upotrebiti za sve držače diraka, koji imaju deo k i zamenljive kutije. Pri tom se mogu vodeći delovi na kutijama napraviti odgovarajuće od istih ili se sastojati iz jednog dela sa istim.

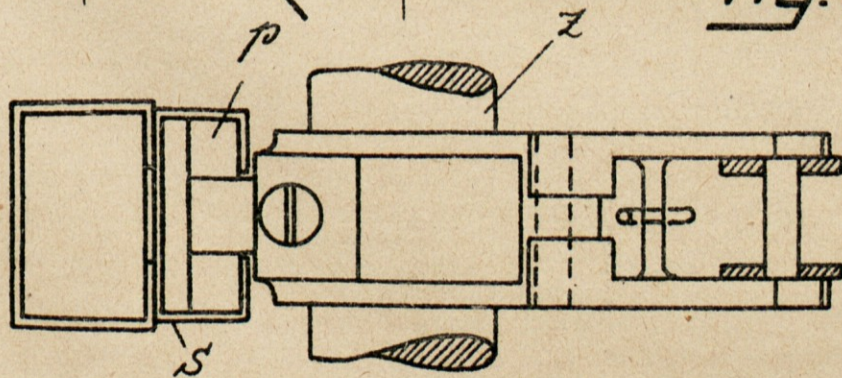
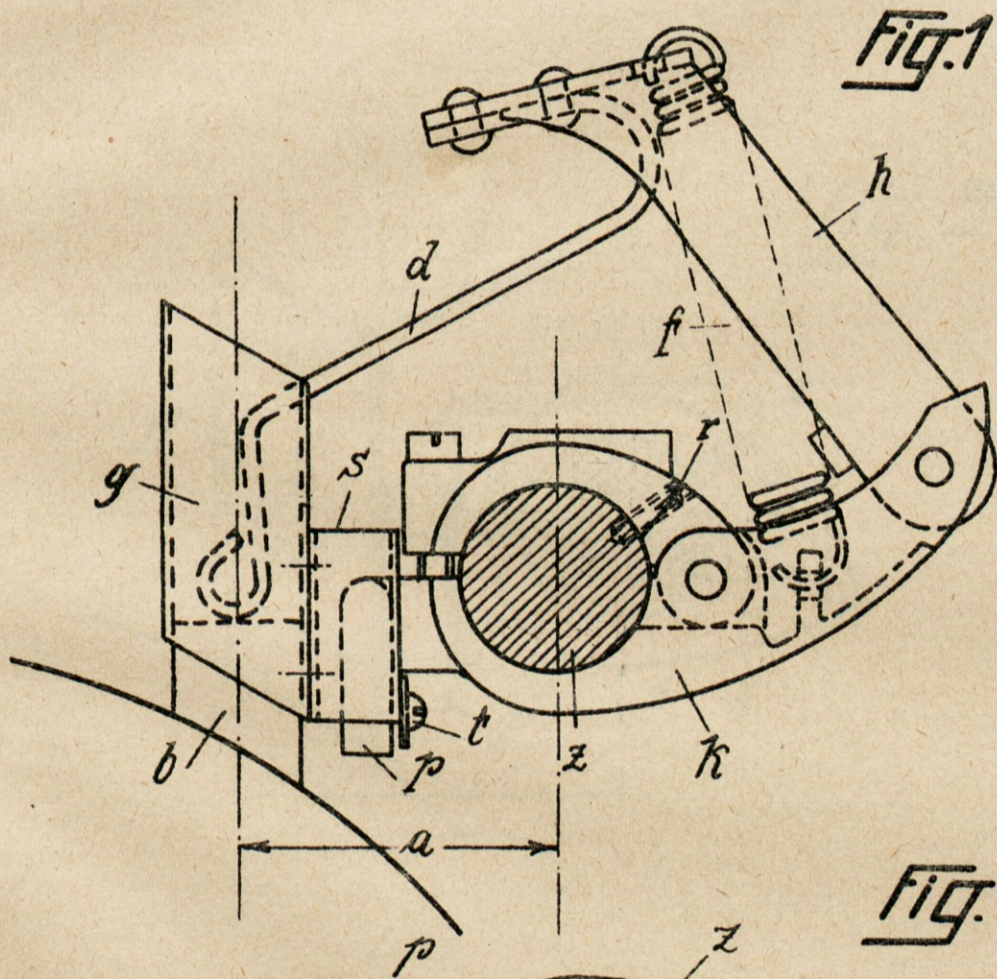
Patentni zahtevi:

1. Držač diraka sa zamenljivom vodećom kutijom za dirke (čelke) utvrđenom na držećem delu, naznačen time, što se vodeća ku-

tijski diraka dobijati su izmenljive vodeće kutije, da se nebi morao ceo držač baciti ako se kutija pohaba ili izgori, već samo jedan deo istog. Do sad poznati držači diraka ove vrste imaju pak tu nezgodu, što se pri zameni kutije mora skidati ceo držač sa vratila diraka. To s jedne strane iziskuje mnogo rada, a s druge je vrlo teško držač postaviti onet u svoj stari položaj ili se pak ne pazi na podešavanje držača.

Ove se nezgode po pronalasku uklanjaju time, što se vodeća kutija za dirke postavlja tako, da se skida sa komulatore prema spolnoj strani. Jedan primer izvođenja za to je pokazan na slici. O ovom je pokazan držač, koji se sastoji iz jednog dela k za držače i vodeće kutije g. Na delu k postavljena je obična poluga h sa oprugom d, koja sa oprugom f liška ka drži b. Vodeća kutija g za dirke b ima savijeni lim s, koji obuhvata jezickak p na delu k i drži se zavrtanjem t. Jezickak p po pronalasku postavljen je na delu k tako, da se lim s i sa njim kutija može skinuti sa dela k počev od komulatore prema spolnoj strani. Kutija g se može skidati sa dela k, a da se ovaj ne mora skidati sa vratila k i postaviti nova kutija na držač. Nova kutija g dočide onda tačno u isti položaj prema komulatu, koji je stara zamenjala.

Za osiguranje držača protiv naknadnog oštećenja sad se može upotrebiti takva naprava za utvrđjivanje, koja utvrđjuje položaj dela k. U pokazanom primeru predviđen je zavrtanj t, za koji je u delu k izbušen otvor

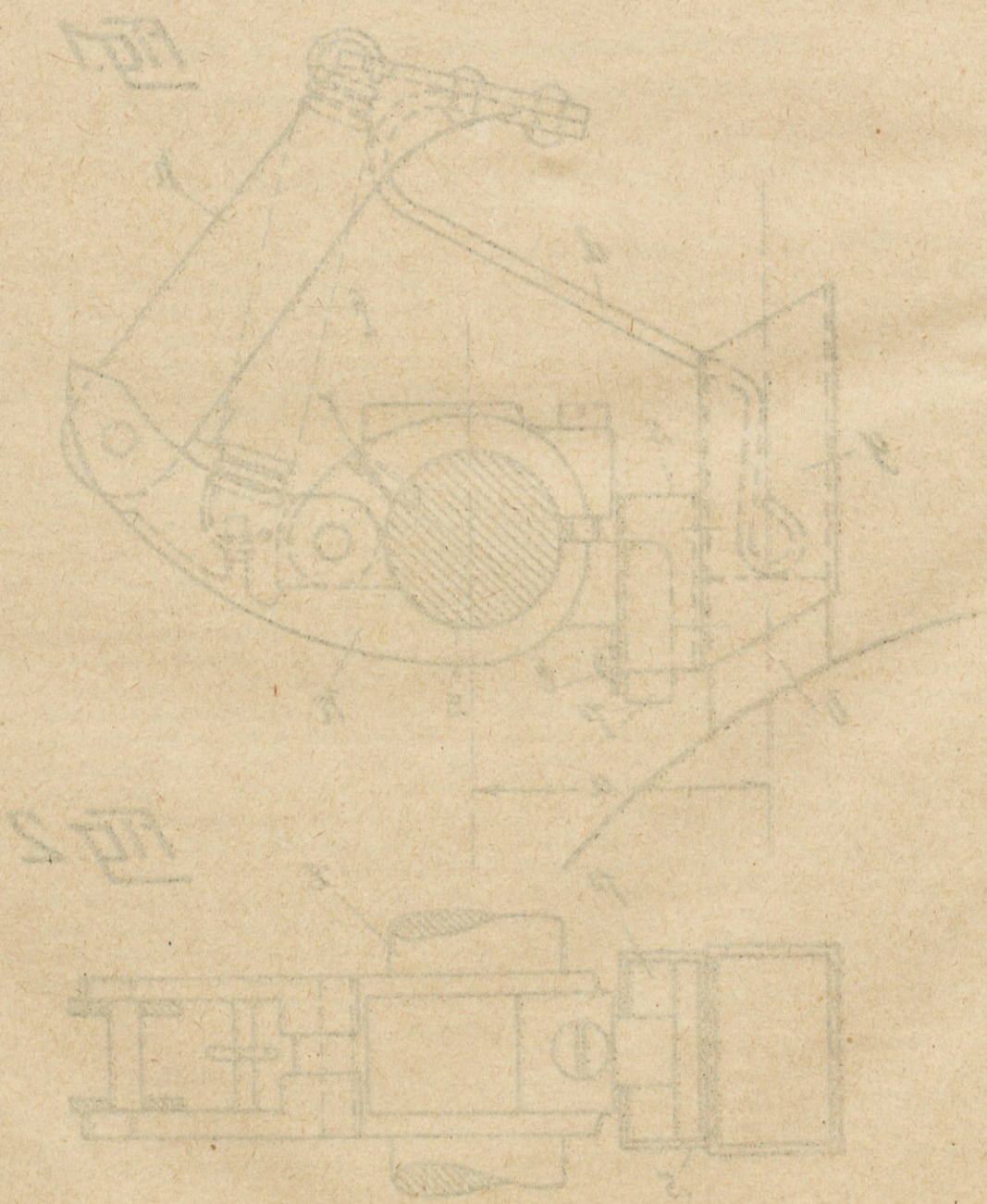

Fig. 3

